

SKATTEKISTEN

De pædagogiske læreplaner

Pædagogiske læreplaner

1.3 Lærings og udviklingsforståelse

Vi arbejder med en lærings og udviklingsforståelse, der tager udgangspunkt i troværdighed, respekt og engagement, uanset om vi fokuserer på barnets eller de voksnes rammer i dagligdagen. Det er medarbejdernes ansvar at understøtte og udfordre barnet på en sådan måde, at også de voksne trives og kan udfolde deres personlige potentialer gennem mangfoldige aktiviteter og fællesskaber.

1.3.1 Barneperspektiv

Vi ved, at der er mange faktorer, der skal være til stede for at børnene har et godt børneliv. For at sikre dette lægger vi vægt på følgende:

- Tryghed i og respekt fra omgivelserne, da det er grundlaget for børns læring.
- Plads til leg, da det er grundlæggende som middel til udviklingen af børns sprog, kreativitet, motorik og sociale kompetencer.
- Inspirerende fysiske rammer der inspirerer til nye udfordringer.
- En kultur hvor barnet opnår større selvindsigt og forståelse for andres følelser.

1.3.2 Voksenperspektiv

Den pædagogiske opgave er altid i udvikling i vores afdelinger. Men vi ved hvilken kerneydelse, vi skal levere. Følgende er nogle af personalets retningslinjer:

- Vi tager ansvaret for at børnene agerer i et inspirerende læringsmiljø, der appellerer til nye udfordringer.
- Personalet anvender sit kendskab til det enkelte barn til at give dem nye aldersvarende udfordringer.
- Vi udvikler vores praksis løbende via refleksion og dialog.
- Medarbejderne er bevidste om, at de er rollemodeller.
- Vi behandler alle børn med omsorg og respekt.

Lærings og udviklingsforståelse er vedlagt som bilag 1.

3.3.3 Læringsstile

Læringsstile er ikke en ny religion, men da der er krav om en differentieret indsats for læring og udvikling betyder det, at indsatsen skal tilpasses de enkelte børn og ikke omvendt, at børn og unge skal tilpasse sig indsatsen. Arbejdet med læringsstile giver et konkret redskab for den enkelte pædagog til at afklare hvilken tilgang, der støtter barnet bedst i nye læringsituationer. Læringsstilteorien bygger på barnets styrker og behov – det positive og det unikke hos hvert individ og giver pædagogerne mulighed for at påvirke læring og udvikling i positiv retning for hvert enkelt barn.

Vi har i alle afdelinger forsøgt at indrette inde og uderum, der retter sig mod børnenes behov for læring og udvikling i forhold til at se, høre, røre eller gøre.

Effekt

Målet er, at alle børn i højere grad tilgodeses ud fra deres individuelle måde at lære på, og at den enkelte pædagog gennem kompetenceudvikling bliver i stand til at tilrettelægge læreprocesser bedst muligt for barnet.

Ydelse

Handleplanerne for de 6 læreplanstemaer i 0-6 års institutionerne bygger på en differentieret indsats i forhold til det enkelte barn.

Børns alsidige personligheds udvikling

Vi formoder, at børnene er født med et iboende behov for glæden ved fællesskab. Vi ved, at fællesskaber er overordentligt vigtige for børns udvikling.

Der er mange ting, der skal introduceres, læres og justeres undervejs, efterhånden som barnet vokser op – kort sagt barnet skal socialiseres.

Der er selv sagt meget stor forskel på børns udvikling, som vi tager hensyn til i vores arbejde.

"For at behandle børnene ens behandler vi dem forskelligt" – skriver vi. Dette citat er et af omdrejningspunkterne i vores pædagogiske praksis.

Endvidere skriver vi – på en lidt gammeldags facon: Vores eneste regel i Skattekisten er: *"Man skal opføre sig ordentligt"*.

– Hvad ligger der mon i det..?

Vi ved, at gode sociale kompetencer er overordentligt vigtige, da disse kompetencer er adgangskortet til fællesskab og venner og til at blive forstået af omverdenen – som vi ved, er dette særdeles vigtigt for børnene¹

Nogle børn synes at have legende nemt ved at lære de sociale spilleregler, og andre må hjælpes på vej.

Den voksne er her *kulturintegrator* som viser, støtter og vejleder. Kulturintegratorens adfærd skal altid foregå anerkendende og aldrig fordømmende, kommanderende eller belærende, hvilket ikke kan siges ofte nok. Den anerkendende relation bør gennemsyre hele vores praksis både for store og små.

Ydermere gør vi det også klart adskillige steder, at det er betydningsbærende, at vi ikke overfører egne normer ureflekteret, derfor tilstræber vi i personalegruppen at være i konstant dialog om vores praksis: "Gør vi det, vi tror, vi gør"?

Nye medarbejdere, ikke mindst studerende, får til opgave at beskrive deres undren over, hvad de oplever i huset. Således får vi en chance for at få øje

på vores egen kultur.

¹ Se afsnit om venskaber

- *Følgende gælder for alle aldersgrupper, og er naturligvis tilpasset den enkeltes nærmeste udviklingszone²*

En vigtig forudsætning for at udvikle gode sociale kompetencer er, at barnet er i god kontakt med sine egne følelser og behov.

For at udvikle gode sociale kompetencer skal børnene kunne:

Mærke egne grænser

Derfor støtter vi børnene i at sige til og fra. Det fordrer, at børnene er omgivet af voksne, som er i stand til at læse deres intentioner, behov og nærmeste udviklingszone. Igen fordrer dette kompetente medarbejdere, der tilmed er i god kontakt med sig selv. Derfor forsøger vi på alle måder at udvikle et godt lærings- og udviklingsmiljø i personalegruppen, blandt andet via: efteruddannelse, tid til refleksion, dialog, sparring og af og til vejledning og supervision.

Samtidig gør vi en indsats for at tiltrække og ansætte kompetente medarbejdere.

Selvhjulpethed

Det er vigtigt at styrke børnenes selvhjulpethed for at kunne udvikle sociale kompetencer. At byde ind til fællesskabet er langt nemmere, hvis man selv kan tage skoene på og ikke skal have skiftet ble midt i en god leg (i børnehaven). Vi opfordrer til selvhjulpethed i enhver tænkelig situation³.

Børns sociale udvikling

Empati

For at kunne udvikle gode sociale kompetencer er det en forudsætning at udvikle empati.

At kunne læse andre menneskers behov og sindsstemning er en vigtighed i alle livets sammenhænge.

Allerede i vuggestuen øver vi børnene i at aflæse de andre børns sindsstemning, dette sker ved at vi sætter ord på de andre børns følelser. Eks: "Se, han blev ked af det".

Vi leger at rollelege, læser bøger og synger sange omkring temaet. Eks. Totte bøger.

I børnehaven vil vi, udover de opståede situationer, også se bøger, spille spil, se film, teater m.m., hvor vi øver os i at udvikle empati.

De børn, som har vanskeligheder desangående, vil vi fra tid til anden lave særlige aktiviteter for – i små grupper. Helt konkret havde vi i efteråret 2005 en lille gruppe af drenge, hvis samvær er noget konfliktorienteret. Her planlægges en drengetur én gang om ugen med forskellige aktiviteter, hvor drengene blandt andet udfordres til at samarbejde.

Tilsidesættelse af egne behov

Der er selvsagt megen ventetid i en børnegruppe. Vi anerkender barnets behov for hurtig behovstilfredsstillelse og siger fx. "*Jeg kan godt forstå, du gerne vil - men du må lige vente*". "*Børn har brug for lidt bøvl*", som vi skriver i virksomhedsplanen samt at lære at håndtere skuffelser og udfordringer, dette sker altid i overensstemmelse med hvad vi skønner børnene kan rumme.

Der er utallige situationer, hvor børnene er nødt til at tilsidesætte egne behov.

² Se læringssyn

³ Se hverdag og værdier

Vuggestuen holder samling med en lille rød kuffert med rekvisitter, som symboliserer og kendetegner en bestemt sang. tretten forventningsfulde børn sidder og venter, da de på skift får lov at vælge en rekvisit og dermed en sang.

Denne seance indeholder megen læring. Måske har en anden valgt lige netop den rekvisit, man selv gerne ville have...en skuffelse.. men til at bære.

I børnehaven holdes der samling, hvor børnene skiftes til at berette, hvilket kan være vanskeligt, når man har meget på hjerte. Samlinger indeholder alt i alt megen læring.

Af aktiviteter i børnehaven kan nævnes ansigtsmaling som er en betydelig populær

aktivitet. Børnene sidder gerne tålmodigt i kø, imens de betragter de andre børn bliver forvandlet til sære monstre og vilde dyr.

For at blive en attraktiv legekammerat, er det nødvendigt, at man kan "tage tur". Altså at kunne tage en andens perspektiv, og skiftes til at være på. Ergo skal man kunne bære ikke at være i centrum hele tiden.

Derfor øves dette allerede med de spæde børn, hvor den voksne pludrer til barnet -

hvorefter barnet pludrer tilbage. Senere skiftes barnet og den voksne til at tage ting - og give tingene tilbage. "Værsgo – tak" er en leg som børn elsker.

I børnehaven øver vi som nævnt børnene i at skiftes til at være på. Således læres legeskoder, som børnene giver videre til hinanden.

For de børn, som det volder besvær, tilrettelægger vi af og til aktiviteter i små grupper, hvor vi støtter og hjælper tilsidesættelse af egne behov på glem.

Håndtere konflikter.

De fleste vuggestuebørn eksperimenterer med at slå og til tider at bide. Alle børn slår i en periode. De voksne anviser andre metoder og opfordrer til at bruge sprog og snakke om årsag og konsekvens (se afsnittet om konflikter i virksomhedsplan).

Humor

Det er vigtigt at lære børn humor, det er et stort aktiv for et barn at være med på sjov – og at kende koderne desangående. Vi driller og pirrer således børnene. Allerede som ganske små øves de i, at alt ikke skal tages for pålydende. Vi støtter børnenes skøre indfald, når de siger noget volapyk, eller andre ting der morer dem.

Eks. Vi kommer ind med maden i vuggestuen og siger: *"Alt det her skal jeg spise alene"*.

Med stor fryd responderer de største børn: "Det passer ikke".... de mindste lytter.....suger til sig.

Efterhånden bliver vi mere avancerede i børnehaven og finder til hver en lejlighed tid til at få et godt grin.

Fællesskab.

Vi vil give børnene en følelse af at høre til gruppen, som har noget særligt sammen. Det er vigtigt, at børnene oplever, at de kan sætte noget i gang.

Eks. Alle børn i vuggestuen ryster på hovedet – resten gør det samme Et barn hamrer med en ske i bordet – alle gør det samme. Børnene morer sig og får en oplevelse af at kunne få andre med på noget.

I det hele taget refererer vi til fælles oplevelser: *"Kan du huske, da vi var i skoven"*. Vi tager billeder, samler ting til kufferten der refererer til en bestemt begivenhed.

I børnehaven viser vi børnene, at de kan være medskabere af kulturen og ligeledes historien, som vi har sammen i institutionen.

Vi fortæller også historier fra før deres tid: *"Der var engang en dreng, der hed Snorre, som gjorde sådan og sådan"*.

Vi viser at gode resultater opnås ved samarbejde og opfordrer børnene til at samarbejde og hjælpe:

- de store hjælper de små med tøj m.m.
- vi dækker rulleborde i fællesskab (de store kan efterhånden selv)
- der males fællesbilleder i børnehaven etc.

Glæden ved at have en ven⁴

Vi snakker om, hvordan man er en god ven, og skaber rum for venskaber, når vi ser, at de er spirende.

Desuden gør vi et ihærdigt forsøg på at vise børnene de andre børns ressourcer – dermed at gøre børnene interessante for hinanden.

Eks. et barn som har interessefællesskab med andre børn, eller ressourcer de andre børn ikke har fået øje på.

Pli, dannelse og demokratiske spilleregler: Disse tre grundbegreber er vigtige at lære,

eftersom de er nøglen til dialog med omverden.

Gode manere bliver aldrig gammeldags, hvilket vi forsøger at prioritere hele dagen (selvfølgelig er vi bevidste om ikke at overføre egne normer⁵).

Eks. Ikke plage, tage det største stykke kage, tale pænt, være for indladende over for fremmede som de ikke har kendskab til.

Vi viser børnene museum, kirke, biograf m.m., og videre hvorledes man gebærder sig i de pågældende miljøer, og ligeledes at lære børnene de forskellige symboler for handlingerne – fx køre i tog, bus.

Viser at verden er mangfoldig, at mennesker ser forskellige ud og har forskellige holdninger. På samme måde bestræber vi os på at ansætte mennesker med forskellige holdninger, baggrund og udseende, og af samme grund har vi handicappede børn integreret i grupperne.

Grundet dette laver vi af og til nogle anderledes dage, hvor vi gør noget andet, end vi almindeligvis plejer.

⁴ Det er meget vigtigt og er velbeskrevet under afsnittet om venskaber.

⁵ Se hverdag og værdier.

Fx at lave om på tingene på stuen: Pludselig havde fuglen på gul stue hat på, og med ét var bollerne til frokost i vuggestuen grønne, hvilket var til stor undring og fascination for børnene.

De demokratiske spilleregler:

Først til mølle, et ord er et ord, afstemning, dele, bordet fanger og andre almene demokratiske procedurer.

Samtidig viser vi, at disse regler også kan bøjes og ikke gælder i alle situationer.

Fx behøver ikke alle at få lige meget kage, og eksempelvis stemmer Storbørnsgruppen hvert år om, hvad gruppen skal hedde.

For børn, der har svært ved det, laver vi små grupper evt. forløb, hvor vi øver os i at samarbejde.

- Alle disse ting gælder hvor børnene udvikler sig normalt.

Ved udsatte børn, børn der bekymrer os og børn med handicap gør vi en særlig indsats.

For børn der bekymrer os, laves der iagttagende observationer, video-optagelser, og ISF (se virksomhedsplan). Vi sparrer med hinanden evt. med eksterne personer (forældre orienteres altid).

Vores børn med handicap:

Der udarbejdes en ISF hver 3 måned. Forældrene indkaldes til møde hver 3 måned samt handicapteammøde hver 3. måned, hvor børnene drøftes.

Derudover samarbejdes med eksterne personer efter behov.

Sproglige kompetencer

Vi støtter børnenes sproglige kompetencer i alle tænkelige situationer i dagligdagen.

Derfor er vi meget opmærksomme på hvorledes vi, som voksne udtrykker os sprogligt - (kropssprog, som ligeledes er overordentlig vigtigt, vil blive beskrevet senere)

Vi er opmærksomme på, at sproget er en stor magtfaktor, og at vi som voksne er medskabere af virkeligheden - udefra den måde vi sprogligt fremstiller den - samt at vi i høj grad skaber stemningen gennem vores sprogbrug.

Vi har ikke nogen egentlige regler for, hvad god sprogbrug er. Også her viser vi børnene, at vi er forskellige, at mennesker reagerer og agerer forskelligt, og at verden er mangfoldig.

Som alle andre handlinger skal vores sproglige kommunikation med børnene foregå i anerkendende termer. Uden eder, nedværdigede udtryk og ironi, men gerne med en humoristisk tvist (se afsnit om humor i sociale kompetencer).

Vi er opmærksomme på, at vores toneleje ikke bliver for højt eller for utydeligt, og at vi har en tydelig artikulation, især over for børn med sprogvanskeligheder eller høretab.

Tre vigtige nøgleord er: Gentagelser, gentagelser og gentagelser - især i vuggestuen.

Når barnet endnu ikke kan tale, snakker vi til barnet og benævner ting og knytter ord til handling med tydelig artikulation.

Når barnet pludrer – svarer vi igen ved at efterligne barnets artikulation.

I børnegruppen og især i vuggestuen er vi bevidste om, at alle børn kommer til orde således det barn, der mestrer sproget bedst, ikke kommer til at sætte hele dagsorden.

Her er det vigtigt, at vi er aktivt lyttende og anerkendende, og at vi tager os tid til at spørge ind til pågældende spørgsmål, indtil vi har forstået hele budskabet. Vi gør os umage, og vi bruger den nødvendige tid til at forstå barnets intention.

Her er det vigtigt at få med: "Vi retter ikke børnene, når de udtaler noget forkert, men gentager i stedet det sagte i den rigtige udgave og form.

Små grupper er vigtige især for de børn, som ikke udtrykker sig af sig selv.

I dagligdagen søger vi at finde tid til ro, nærvær og stille stunder i alle tænkelige situationer.

I perioder spørger børn meget ofte om det samme igen og igen, og nogle børn stammer i en periode. Vi venter på, at barnet udtrykker sig.

Hvis vi ikke har tid til at snakke. Enten fordi vi er optaget af anden samtale eller har meget travlt (har vi lidt travlt, svarer vi stadig), så beder vi børnene om at vente, hvis vi ikke har tid og begrundet altid hvorfor, vi lod dem vente.

Vi er bevidste om, at drenge er senere udviklede end piger. De taler ofte senere, og har tit et mere kropsligt udtryk med store bevægelser.

Vi er opmærksomme på, at alle børn ikke har brug for at tale lige meget, og at talelysten kan være situation og temperaments bestemt. (tale er sølv og tavshed er guld)

Vi har gode samlinger hver middag, hvor børnene skiftes til at berette - vi støtter de børn, som har svært ved det, ved at vi giver tid, ro og anerkendelse. De børn, der gerne vil være på, beder vi nogle gange om at vente.

I vuggestuen er samlingsstunden den tid, hvor der bliver sunget, fortalt og givet ro til at alle kan fortælle og berette.

I løbet af dagen bliver der fortalt eventyr, læst bøger og rim og remser.

Vi er meget bevidste om, at bøger læses således, at børnene er aktivt med til at digte, benævne og udpege.

I andre situationer læser vi en historie uden afbrydelser, idet der også er vigtig lærling i at følge en histories rytme uden afbrydelser.

Masser af sang og også børnenes egen spontane sang og deres udråb anerkendes. Ligeledes rim og remse fabuleren.

Situationer omkring gyngen er et godt sted at rime-remse-synge eller pjatte med ordene. Vi viser børnene, at sproget kan bruges til sjov og ballade (se afsnit om humor), og vi støtter og følger op på børnenes udtryk desangående. Børn med mangelfuldt sprog og tosprogede børn får vi hjælp til, gennem vejledning fra sprogstøtte(§ 4.)

Til vores børn i H-pladser arbejder vi med **ISF**-analyse, butterfly eller Kuno Beller. (se afsnit om handicap integration)

Krop og Bevægelse

I Skattekisten er vi meget opmærksomme på temaet krop og bevægelse.

Vi er meget bevidste om, at vi i forbindelse med krop og bevægelse i høj grad er rollemodeller for børnene.

I huset har vi ansat personale med betydelige kompetencer desangående. Og vi opfatter os selv som fysisk aktive. Desuden efterspørges disse kompetencer, især hos vores yngre mandlige medhjælpere.

Vi opmuntrer, tilskynder og anerkender børnenes naturlige kropslige udtryk i dagligdagen. Og vi bestræber os på, at skabe mulighed for, at kropslig udfoldelse kan finde sted.

Således er der på mange niveauer fokus omkring temaet.

De kropslige udfoldelser udspiller sig i snart sagt alle situationer i hverdagen.

Det være sig på stuerne, i kælderens, i pudrummet, i fællesrummet, på legepladsen, i garderoben og ikke mindst på puslebordet omkring de mindste børn.

Vi er opmærksomme på vores kropssprog – *kroppen lyver aldrig*.

Vi skal, som voksne lade kroppen kommunikere og vise følelser (ikke vrede og frustration). Fra tid til anden skal vi turde give slip på os selv og "fjolle", altså hvis vi ellers giver os af med den slags. F.eks. slå flik flak (om mulig) – hoppe højt ... slå koldbøtter, danse, lave gadedrengehøp etc.

I det hele taget skal vi skabe rum for kropslig udfoldelse, lethed og være deltagende, legende og gerne med et humoristisk twist.

Vi har også her et vågent øje for børnenes nærmeste udviklingszone, således vi ved hvor vi skal støtte op, tilskønne, opmuntre og fra tid til anden provokere samt igangsætte.

Vi har forsøgt at indrette vores hus således det indbyder til fysisk aktivitet. Og især på legepladsen, der indbyder til megen kropslig udfoldelse (se afsnit om legeplads).)

.

0-3 årige.

De 0-3 årige er generelt meget kropslige og eksperimenterende hvilket vi opmuntrer på forskellig vis. F.eks. en yndet beskæftigelse, at løbe fra den ene ende af et rum til den anden med udråb (se sproglige kompetencer)

At borde og stole skubbes ud til væggen og der lægges puder m. m på gulvet. Der er opmærksomhed på, at arrangere forhindringsbaner, konkurrence og lignende.

Puderummet reserveres til de 0-3 årige en halv time hver dag. Børnene kommer med i kælderens og laver springedut.

På legepladsen udfordres børnene og vi besøger nærliggende legepladser og tager med børnehaven på ture og går frem for at bruge klapvogne.

Vi tager med børnehaven i skovbørnehave.

Der arrangeres store badedag på badeværelset..(se plan for 2006)

Der øves i basale færdigheder, også toilettæring m. m

Vi giver knus, masserer og aer (ikke kys o. lign). Der tumles og mosles. Snakker om krop og bevægelser og benævner kroppen.

De 3 – 6 årige:

Fodbold, fangelege, cykle, kæmpe, boldspil, tumle, hoppe, danse, bevæge os til musik o.s.v.

Vi opmuntrer og motiverer til, at børnene klatrer i træer, løber om kap, laver fangelege og bygger videre på børnenes ideer.

I dagligdagen benævner vi kroppen, dens signaler og fornemmelser: Man bliver forpustet, mærker at hjertet slår hurtigt efter en løbetur eller hurtig dans, sveder, fryser, muskler syrer til, det klør, ind i mellem er der noget der gør ondt, man bliver rundtosset. Fra tid til anden tegner vi kroppen på papir, som efterfølgende males og benævnes, og der læses bøger, laves puslespil som omhandler kroppen, vi danser og laver bevægelseslege.

Der tilrettelægges aktiviteter og gymnastik hvor børnene skal røre ved hinanden. Vi har naturligvis respekt for, at alle børn ikke altid syntes om det og der kan være mere eller mindre god kemi mellem børnene.

Vi triller med massage og terapibolde.

Børnene opfordres til at overskride grænser, igen er det vigtigt, at have et indgående kendskab til børnene, således vi ved hvor deres nærmeste udviklingszone er. (se afsnit om læringsssyn).

F.eks. er det ikke alle der syntes det er sjovt at kaste med puder, men måske er det sjovt når der ikke er så mange børn.

Måske er det lidt for farligt at kælke, men hvis der er en voksen med, som giver et kærligt skub, har barnet måske overvundet sig selv.

Der arrangeres styrkeprøver – Hvem er stærkest, udholdenhedsprøver, og snak om dette. Herunder også sund mad og hvad det gør ved vores krop.

Børn har brug for bøvle skriver vi i virksomhedsplanen og derfor tilrettelægger vi af og til nogle situationer der er lidt bøvlede og kræver, at man skal gå langt (de største børn går f.eks. fra Moesgård til Tangkrogen til foråret.) Der er ind i mellem krævende ture i skov og krat måske er der en stejl bakke, noget man skal krybe under, kravle over, strække sig efter eller en å der skal hoppes over.

Vi tager på ture hvor vi i høj grad går på vores ben, frem for at tage bus og klapvogn og børnene bærer selv deres rygsæk med madpakke og drikkedunk.

Naturfænomener

Vores mål er, at børnene oplever glæde ved at færdes i naturen og får øje for naturen, som en udtømmelig kilde til oplevelser og nydelse for alle sanser.

Vi vil vise børnene glæden ved at se planter spirre og gro, vise, hvor stor en del af vores mad, der kommer fra naturen samt lære dem om miljøspørgsmål og dyreetik.

Vi vil bibringe børnene en grundlæggende viden om naturfaglige begreber og skærpe deres sanser, nysgerrighed, undren og tilskynde til at de bliver fortrolige med naturen og tør overskride grænser.

Personalet viser i ord og handling, at naturen byder på uanede muligheder.

Vi er vi ude hver dag, uanset vejrliget, her snakker vi om vejret og hvordan naturen forandrer sig.

Når naturen opfører sig ekstremt, dyrker vi det uanset, hvad der ellers måtte være planlagt den dag.

F.eks. kigger vi på tordenvejr (sjældent eftermiddagsfænomen, men det sker), hopper i vandpytter, ser at det hagler selvom solen skinner. Og selvfølgelig bygger vi snemænd, snehuler og laver engle i sneen når det er muligt.

Om foråret flytter mange af vores indendørsaktiviteter ud på legepladsen. På den måde fungerer legepladsen som et ekstra rum.

Mange af vore traditioner og arrangementer foregår da også ude, idet der blandt personalet her i huset, er meget entusiasme forbundet med naturen. F.eks. spiser vi ude når vejret tillader det.

Naturen danner således ramme om de fleste af vores mange arrangementer. Her kan nævnes: Turen hjem fra Moesgård, Trehøje, skovbørnehaver, diverse fester. Sågar bedsteforældrefest i bidende kulde sidst i marts, hvor vi starter i vores bålhus (se afsnit om traditioner).

Vores legeplads har vi indrettet således, at der bydes på forskellige oplevelser (se afsnit om legeplads i v/ plan). Som noget nyt må børnene grave i vores kælkebakke (den har vi ellers vogtet nidkært over), fordi vi finder det vigtigt, at børnene har et sted, hvor de må grave.

I vuggestuen er legepladsen en daglig udfordring og oplevelse. I takt med, at børnene vokser, bliver verdenen gradvist større, og vi tilskynder og opmuntre børnene således, at de tør våge sig længere og længere væk fra de voksne og overskrider egne grænser. F.eks. kan det være "stort", at man tør gå op af den stejle kælkebakke uden en voksen.

Som noget nyt vil vuggestuen i en periode gå den samme tur med den samme gruppe af børn på forskellige tidspunkter af året. På den måde oplever børnene naturen forandres. Det bliver understøttet med ord og billeder, og der tages ting med hjem fra naturen.

(sekundært er det, at det er af stor pædagogisk værdi for denne aldersgruppe med genkendelighed og forudsigelighed.).

Stuen vil lave en naturkuffert, som skifter indhold alt efter årstid. I kufferten kunne f. eks. være: rekvisitter som der snakkes om, plancher med dyreliv. Kufferten giver anledning til sang og historier om naturen.

Vil vi i vuggestuen stort set lave de samme aktiviteter, som i børnehaven.

Børnehaven tager på længer og flere forskelligartede ture i naturen. Især Rød Stue er garant for de lange ture til f.eks. Vestereng og Mindeparken. Når vi er på tur samler vi muslinger m.m. Vi tager små minder med hjem fra ferie i form af konkylier sand m.m. I maj måned flytter børnehaven ud til Moesgård Strand en uge, og de ældste vuggestuebørn tager med. Her er uanede mulighed for at udfolde sig – kun fantasien sætter grænser. Her er vand, sand, skov, buske, træer, krat bæk, bål m.m. Vi gemmer os i buske og krat, rører ved naturen, oplever at noget sikker, ilden er varm og smager på naturen (til en vis grænse).

Børnene spiser når de har lyst., de mindste får måske en middagslur i det fri. Vi skriver med fjer i sandet, laver spil med sten, løber efter bølger, kaster pinde i vandet, slår smut, fanger krabber, snitter i pinde (inden man får lov til at bruge dolk, skal man have erhvervet sig et "snittebevis" hos Anette eller Brit).

Til foråret sår vi planter og grønt, som vi stiller i vindueskarmene på stuerne. Endvidere plantes der udenfor, og vi snakker om og smager på planterne, der vokser for øjnene af os. Planterne – som gerne skulle bære frugt – serveres til måltiderne. Således kan vi snakke om "fra jord til bord".

Vi læser bøger og syng om naturen. Vi laver fra tid til anden collager med billeder af dyr og fugle. Indsamler effekter fra naturen og leger med det. F.eks. laver vi kastanjefigurer. Vi holder et vågent øje med, hvad der rører sig kulturelle tilbud i lokalområdet. F. eks museum, Gl. Estrup, dragetræf og cirkus.

Vi laver mad på bål. Børnene lærer at have respekt for ild og vand.

Vi vil skabe rum for og støtte op om børnenes iboende behov for at eksperimentere – dette ved at lade børnene eksperimentere med forskellige naturmateriale, tyngdekraft, balance m.m. F.eks. sætter vi drager op, mærker ildens varme, løbe efter bølger,

Vi snakker om og oplever naturfænomener som vind, varme, kulde, vand, tørke, skyer, himmelrum. lys, mørke (de største børn overnatter i institution og her snakker vi om mørket).

I dagligdagen snakker om dyreliv og dyreetik. Man viser nænsomhed over for dyr og slår ikke dyr ihjel.

Vi vil købe håndbøger om dyr og planter, samt fra tid til anden laver collager om natur.

Som noget nyt vil vi opsætte et foderbræt på legepladsen.

Et andet nyt tiltag er, at vi vil lære børnene at sortere affald.

Vi vil fortætte med at tage på drengeture ud i det blå (se afsnit om sociale kompetencer).

Vi vil også tage på pigeture, hvor vi overskrider grænser ved at klatre i træer og kravle ned ad stejle skrænter.

Vi vil holde øje med, at børnene viser glæde og fortrolighed ved at færdes i naturen, og at de behandler naturen med respekt og kender til naturfaglige begreber.

Vi er ekstra opmærksomme på de børn, som vi ved ikke bliver tilbudt så mange naturoplevelser på hjemmefronten.

Vi dokumenterer ved at tage billeder, lave collager, lægger spor i kufferterne.

Vi tager billeder.

Både i vuggestuen og børnehaven tager vi minder med hjem fra ferier, som skal stå fremme i glaskasser.

Kulturelle udtryksformer

Vi skriver flere gange at det er vores mål, at Skattekosten ligner et minisamfund, afspejler omverden og den aktuelle tidsånd. Vi ser det som vores opgave, at støtte børn i, at begå sig i det samfund de i stigende grad skal tage del i.

Denne vision er en af Skattekostens bærende værdier bliver beskrevet indgående i virksomhedsplanen. Personalet, som omgiver børnene er kulturintegrater, kulturbære og rollemodeller for børnene. Vi finder det vigtigt, at børnene oplever en personalegruppe, som i ord og handling viser at de respekterer hinanden.

Som tidligere beskrevet tilstræber vi at personalet har forskellige talenter, forskellige køn, temperament, alder, livsstil og anden etnisk baggrund. Vi gør det, fordi vi tror det er medvirkende til at vores børn bliver tolerante, rummelige og nuancerede.

Det er også vores mål, at give børnene kendskab til den danske kulturskat, traditioner samt skabe rum for forskellige kulturelle møder - også med andre kulturer.

I Skattekosten er vi meget optaget af traditioner, både hverdags traditioner og traditioner hen over året. Derfor markerer vi alle højtider, nationale mærkedage og specielle begivenheder, som vi har beskrevet andre steder i virksomhedsplanen.

Eksempelvis vores rejsegilde i maj 2006 da spærene på vores tilbygning var rejst. Dette blev selvfølgelig fejret med at vi spiste pølser, som det sig hør og bør i den anledning.

Vi markerer disse stunder fordi vi finder det opbyggende, at børnene får oplevelsen og glæden ved at være en del af et stort fællesskab. Vi introducerer disse nye tiltag i små dryp, fordi børnene har behov for at erkende verden i små overskuelige doser. Alle børn uanset alder, deltager i begivenhederne omkring mærkedage og traditioner også selv om de ikke umiddelbart forstår hvad den aktuelle aktivitet går ud på (kongens leverpostej).

Vi tror at, fællesskabsfølelsen er universel og lagrer sig i bevidstheden, således at begivenheden vil være genkendelighed næste gang der sker noget lignende.

Det er vores mål, at børnene lære almindelige demokratiske leveregler fordi det er så vigtigt, at kunne begå sig. Gode manérer i samklang med social intelligens er adgangskort til det fællesskab alle gerne vil være den del af (se afsnit om venner). Vi benytter enhver anledning til at lære børnene de almindelige demokratiske leveregler, omgangstone og pli. De udspiller sig i mange dagligdags situationer. Eksempelvis er der en daglig øvelse i bordskik: Række ting til hinanden, ikke tale med mad i munden, proppe sig, tage det største stykke kage, håndtere kniv og gaffel, rydde op efter sig, vaske hænder, se hinanden i øjnene. Alt sammen efter alder og nærmest udviklingszone. (se afsnit om læringsyn) Når vi er gæster, snakker vi om, og viser hvordan man opfører sig som gæst: Tage sko af, give hånd, vente med at spise til der bliver sagt værsgo, sige tak for i dag, tage tur, køkultur, etc.

Når vi laver sportslige aktiviteter snakker vi om at tabe og vinde med samme sind f.eks. er det træls at tabe en fodboldkamp - det er ok at være skuffet, men vi træner i at håndtere skuffelsen. Derudover er vores mål, at byde på alsidige oplevelser. Derfor lægger vi os ikke fast på en særlig ideologi eller tema i skattekosten.

Skattekosten skal afspejle omverden: Dog har vi hvert år et tema som vi er særlig opmærksomme på og kredser om

Vi bestræber os på, at give børnene alsidige kulturelle og musiske oplevelser.

Vi styrker børnenes musiske udtryk ved, at præsentere dem for forskellige materialer – om muligt i børnehøjde. Her nævnes: Maling, perler, ler, mudder, fingermaling, papmache, trylledej, modellervoks, tusser, farvekridt, farveblyanter m.m.

Vi holder øje med om børnene udvikler sig desangående og vi tilskynder børnene til, at tegne, male og andre musiske udtryk. Personalet viser forskellige teknikker og snakker farvekendskab. Vi forsøger, at skabe rum for fordybelse og et minimum af afbrydelser.

Det er vores mål, at give børnene glæde ved sang, musik, rytmik og bevægelse.

Eksempelvis den danske sangskat – sanglege - Rim og remser.

Vi finder det vigtigt, at præsentere børn for et bredt spekter af musikoplevelser fra rap over rock til klassisk, jazz m.m.

Vi holder øje med om børnene viser glæde ved at synge og høre musik. Vi tilbyder musik instrumenter og danse m.m. (se afsnit om krop og bevægelse).

Vi låner og indkøber forskelligartede bøger og udfordrer børnene ud i det narrative. F.eks. ved, at børnene fortæller historier og spiller teater for hinanden (er også beskrevet under sproglige kompetencer). Vi vil vise børnene, en bred vifte af de mange kulturelle tilbud vi finder i vores nærmiljø, både de stationære og de arrangementer der dukker op fra tid til anden, hvilket vi holde et vågent øje med. Eks: Festugen, Pjerrot i tivoli, cirkus på Tangkrogen, udstillinger på Store torv, aktuelle udstillinger på Aros, Huset m.m.

Vi viser børnene hvordan man gebærder sig i forskellige kontekster i ord og handling. Eksempelvis i Domkirken hvor man er stille og hvisker, ligeledes på biblioteket, museum m.m.

Vi går på posthuset, i butikker og køber ind, havnen, store bygepladser, sports arrangementer, ser film, kører tog, teater, fjernsyn, besøger hinanden, tager i skoven, strand, eng laver bål. Vi finder hele tiden nye muligheder. Vi besøger arbejdspladser, mennesker der arbejder, besøger dyreparker, Den gamle by, Gammel Estrup landbrugs museum.

Vi tilstræber at det bliver tydeligt for børnene at der er forskellige praktiske ting forbundet med at være i vores hus. D – døren står åbent til køkkenet når der laves mad i køkkenet, ligeledes døren til kontoret hvor Pia og Gitte laver kontorarbejde, havemand Rudolf fejrer legepladsen etc.

Vi byder på forskellige naturoplevelser og kobler det med kulturelle udtryk (også beskrevet anden steds.)

Vi kan holder øje med om børnene har omverdensforståelse.

Vi snakker med forældre om hvilke oplevelser børnene har haft i weekenden, på ferier m.m.

Vi holder øje med at børnene har styr på traditioner afhængig af de enkelte børns nærmeste udviklingzone, osv.

Vi er særligt opmærksomme på udsatte børn eller børn der af forskellige årsager er fattige på oplevelser, disse børn bliver prioriteret højt i forhold til dette tema.

Vores børn med handicap får i store træk de samme oplevelser, dog nogen gange i en anden kontekst eller formindsket udgave. Eksempelvis er der ekstra personale i skovbørnehave med eller turen kortes af etc. Vi tager digitale billeder, skriver beretninger til vores nyhedsbrev, på tavler, lægger spor i kufferterne. løbende vil vi selvfølgelig beskrive metoderne forskelligt for de to aldersgrupper: nemlig for de 0-3 årige, og for de 3-6 årige.